

W. BIEGAŃSKIEGO · W · CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

Goniec Częstochowski

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

Cena prenumeraty: miesięcznie 3 mk. 00 fen., kwartalnie 9 mk. 00 fen. za odosobienie do domu dopłaca się 28 fenigów miesięcznie. Cena pojedynczego numeru 10 fenigów.

Ceny ogłoszeń: za wiersz nitkowy jednoszpaltowy na I kol. 1 mk. 50 fenigów, na II i III kol. 25 fenigów, na IV kol. 45 fenigów. Ogłoszenia drobne po 10 fenigów za wiersz.

Redaktor lub jego zastępca przyjmuje interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 10 — 2 po poł. Receptów nadesłanych redakcji nie zwraca.

Adres Redakcji i Administracji CZĘSTOCHOWA, ulica Pana Maryi Nr. 38. — Telefon Nr. 5

**Polska Krajowa
LOTERJA
KLASYCZNA**

R. G. O.

Warszawa, Kredytowa 4.

4-ta Loteria Klasyczna Rady Głównej Opiekuńczej
na II półrocze 1918 roku.

Suma wygranych **6 milionów 440 tysięcy marek.**
Wielka wygrana: pół miliona mk.

Ciągnięcie 1 klasy — 10 i 12 Sierpnia 1918 r.

! Losy I-ej klasy są już w sprzedaży !

Na każdej ćwiartce pieczęć z Orłem Polskim i napisem Rada Główna Opiekuńcza.

—0224

WAŻNE DLA ELEKTROWNI.

Liczniki Arona 220 wolt nadeszły. Prędką dostawa ze składu odbywa się u jenerelnego reprezentanta firmy „Aron Elektrizi-täts-Gesellschaft m. b. H. Charlottenburg”

W. Arenstein, w Warszawie Zielna 25, skrzynka pocztowa 6.

2-a LOTERJA KLASYCZNA

na rzecz

towarzystw kulturalno-oświatowych.

CIĄNIENIE DNIA 30 i 31 LIPCA

Nad Oceanem Lodowatym.

Wybrzeże Murmańskie ciągnie się nad oceanem Lodowatym od granicy norweskiej do przylądka Światy Nos, na przestrzeni 320 km. Znaczenie jego polega, jak wiadomo, na tem, że wskutek działania Golfstromu, brzegi Murmanu nie zamarzają przez całą zimę.

Murman nie posiada prawie historii. Brzegi te odkryli w IX wieku północni Wikingowie. Rosjanie dotarli do nich w wieku XIV, dopiero jednak w XIX stuleciu zwrócili uwagę na tę swoją posiadłość i zaczęli ją z wolna kolonizować. Dziś Murman jest zaludniony w połowie przez Finów i Rosjan. W roku 1895 założono pierwszy port, nazwany Aleksandrowskiem i odąd datują się rozmaite usiłowania co do ułatwienia komunikacji pomiędzy Rosją centralną i oceanem Lodowatym. Projekt wybudowania kolei murmańskiej powstał jeszcze przed wojną i w lecie 1914 r. trasa była już wykreślona. Właściwą budowę przeprowadzono już podczas wojny z szybkością niesłychaną w dziejach kolejnictwa.

Linia murmańska ma 1450 km. długości, odgałęzia się od kolei Petersburg-Wołgda przy stacji Swienka i prowadzi w kierunku północnym pomiędzy jeziorami Onega i Ladoga do morza Białego, a następnie w poprzek przez półwysp Kota

do portu Romanow. Po wybuchu rewolucji nazwę tej osady zmieniono na Murman.

Po zawarciu pokoju brzeskiego ubył koalicyjny jeden sojusznik, a temsamem Niemcy mogli przerzucić znaczne siły na front zachodni. Anglja tymczasem, jak głoszą najnowsze doniesienia, nie dała za wygraną, lecz przystąpiła do wykonania nowego planu, okrażającego Niemcy od północy, oto jesteśmy dziś znów świadkami ekspedycji, podobnej do gallipolskiej, na Murmanie.

Jak donoszą pisma, wojska angielskie i francuskie ruszyły na samochodach z Nowo-Aleksandrowska i dotarły już aż do Kemu. Wraz z niemi idą oddziały rosyjskie, reprezentujące Kiereńskiego i bliskich mu polityków.

Cel ekspedycji murmańskiej jest jasny. Przedewszystkiem ubezpieczy sobie Anglja jedyną wolną drogę od lodów do Rosji, nadzwyczaj cenną dla siebie i sojuszników. Ponadto umożliwia sobie polityczny wpływ na Rosję, ułatwia koncentrację sił wrogich obecnemu rządowi sowieńskiemu, sił dążących do odrodzenia Rosji i walki z Niemcami, stwarza jeszcze jedną postawę dla swej działalności na terenie ziem rosyjskich, dla interwencji zbrojnej mającej na celu wywołanie trudności dla Niemców na wschodzie zagrażającej tamże ich planom.

Lecz ekspedycja tam ma jeszcze i inną wartość. W razie usadowienia się koalicyj-

na wybrzeżu Murmańskim. Anglja będzie posiadała w swym ręku ważną drogę handlową, umożliwiającą jej wywóz drzewa z Rosji, które jest tak cennym produktem w czasie wojny. Do niedawna wywóz drzewa szedł głównie przez Rygę, dziś gdy Ryga znajduje się w rękach niemieckich, należało wybić nowe drzwi do niezmiernych bogactw republiki sowieńsk.

Oprócz tego opanowanie Murmanu musi zaważyć w sposób decydujący o wpływach Anglii w państwach skandynawskich. Norwegja podporządkowująca się już i tak we wszystkim Anglii, zdana będzie jeszcze bardziej na jej łaskę, gdy dla północnego portu Norwegji, Narwiku, powstanie w rękach Anglii groźny konkurent w Nowo-Aleksandrowsku.

Zacięży też tą drogą Anglja na Szwecji, zwłaszcza na jej życiu gospodarczem i przemysłowem gdy się zważy, że główne łoża żelaza w Szwecji w Giellidara leżą tuż nad granicą Murmanu.

To też z ekspedycją murmańską, dla której odpowiednikiem są starania Anglii w kierunku opanowania Islandji, tworzącej podstawę operacyjną dla tych państw należy się liczyć poważnie, jako z doniosłym pociągnięciem politycznym, militarnym i gospodarczem Anglii.

Rozumieją to doskonale Niemcy, to też zainteresowanie się tą sprawą rośnie z dniem każdym, a losy tej wielkiej ekspedycji zaciekawie muszą wszystkich.

Dookoła władzy.

Pisaliśmy niedawno w „Gofcu” o potrzebie urabiania charakteru narodowego w kierunku przystosowywania się do istniejących przepisów prawa, które za czasów rosyjskich rządów zwykliśmy byli lekceważyć albo omijać, jako z natury rzeczy nam wrogie. Tym razem chcemy zwrócić uwagę czytelnika na zjawisko całkiem odmienne — na stosunek władz naszych do publiczności i odwrotnie.

Nie ulega wątpliwości, że każda władza musi mieć posłuch, aby mogła skutecznie spełniać swe funkcje. Dla osiągnięcia tego warunku „sine

Flandrii otrzyma oświadczenie kanclerza państwa tej treści, iż stoi on bez zmiany na stanowisku oświadczeń poprzedników swoich.

Oświadczenie to zakomunikowane zostało w dniu 20 lipca pełnomocnikom rady Flandrii. Zgodnie z życzeniem kanclerza uda się do niego w najbliższych dniach kilku przywódców flamandzkich celem dokładnego omówienia wraz z nim całego zagadnienia flamandzkiego.

Monarchja czy dyktatura.

Kijów, 26 | 7. Kongres monarchistów w Kijowie, w którym uczestniczyło wielu przywódców prawicy, został ukończony.

Większość domagała się wprowadzenia w Rosji monarchji absolutnej albo też dyktatury wojennej.

250,000 rb. za schwytanie Kierenskiego.

Z Helsingforsu donoszą, że Lenin wyznaczył 250,000 rb. nagrody za schwytanie byłych ministrów Kierenskiego, Czernowa i innych członków dawnego gabinetu.

Przeciw bankom niemieckim.

Według doniesienia „Allgemein Handelsblatt“ z Londynu, projekt ustawy w sprawie zawieszenia działalności banków nieprzyjacielskich zawiera przepis, że działalność ta nie może być wznowiona w ciągu 9-ciu lat po ukończeniu wojny.

Projekt ustawy ma na myśli trzy największe banki niemieckie: „Deutsche Bank“, „Dresdner Bank“ i „Disconto-Gesellschaft“, które przed wojną posiadały oddziały w Anglii i rozwijały znaczną działalność.

O militarystyce kolei zachodnio-galicyjskich.

„Nowa Reforma“ dowiaduje się z miarodajnych sfer, że wiadomość zmilitaryzowania kolei zachodnio-galicyjskich, podana przez jedno z pism, jest nie prawdziwa. Dotąd niema żadnych podstaw do podobnych przypuszczeń.

rodzyczenie taryfy kolejowej za przesyłki towarów w Austro-Węgrzech.

Rząd austro-węgierski projektuje podwyższenie taryfy kolejowej za przesyłki towarowe, które ewentualnie ma wejść w życie już od 1 września r. b. Ma się wprowadzić procentowe dodatki do taryfy, które wogóle wynoszą będą 70 proc., zaś przy transporcie węgla 40 proc.

Nad brzegiem lasu.

Nad brzegiem lasu i pszenicy złota
Usiadłem marzyć o trosce codziennej.
Myśl kazałem - niech się wije, moją
Okółko cierpień, łez, bólów Gehenny.

Włęc przysłała jedna i ujrzałem zblika
Ciemną drogę, która dać się stale...
Same okropne dojrzajem zjawiska:
Wokół nie ludzie, lecz sami szkała!

Gdy się zagłębiał bardziej w te obrazy,
Kiedym już sądził, że mię los pochłonął,
Bór mi zasumiał wtedy kilka razy:
„Nie bój się!.. Jakżeś przebedziesz te tonie!”

Pierzchała zła mara, pierwaza okrutnica
I przysłała inną wstrętną i obrzydłą:
Dojrzałem drogę, trupia blade lica
I potamane w walce z życiem skrzydła.

Lecz cęplę wietrzyk przeniósł się na kłosa,
Pochylił ku mnie z bód pszenicznych łany.
Wzleciał skowronek z okrzykiem w niebiosy:
„Ufaj!.. Nad wszystkim czuwa Pan nad Pany!”

Żyłek zabity mego serca tętna,
Lecz trzęcia zjawia w kłeszczyk węzła ducha:
Naokół walka zawrzała namiętna
I rozszalała wojny zawierucha!

I zobaczyłem strątwane pola,
Włosci i miasta, wyrównane z ziemią.
I głos mi doszedł: „Tym wieczna niewola,
Co wciąją się kłóca, albo smacznie drzemią!”

Lecz wnet słoneczko z za lasu, ogniciele,
Złoty promieniem objęło przetrworze
I znów szmer poszedł przez kłosa i liście:
„Waszaj wolności złote wschodzą zorze!”

Włęc gdy owioną mię żyłowe troski,
Gdy mego ducha ból, gorzyc omota —
Uciekam z miasta i błęgnę do włosci.
By śnić wśród lasu i pszenicy złota.

A — er.

Z RADY STANU.

Komiseja sejmowa.

Na wczorajszym posiedzeniu komisji sejmowej zastanawiano się nad 1-szym artykułem ordynacji wyborczej, który brzmi: Wyborcą jest każdy obywatel państwa.

Tutaj powstała kwestja osób t. zw. naturalizowanych, t. j. tych, którzy otrzymają teraz dopiero przynależność do państwa polskiego. Kwestja ta jest tembardziej palącą, że obecnie napłylnie wielu Polaków z Ameryki, Ukrainy i Rosji, którzy będą się starać o naturalizację.

Zazwyczaj po naturalizacji wymaga się jeszcze pewnego terminu zamieszkania dla nadania praw politycznych. Otóż w tej sprawie komisja stanęła na tem stanowisku, że wyznaczenie terminu zamieszkania jest niepotrzebne, a co do naturalizacji, to ustawa wyborcza powinna dostosować się do odnośnych postanowień konstytucji państwa polskiego.

Z kolei zastanawiano się nad dylematem, czy spełnienie głosowania jest obowiązkiem czy przywilejem. Tu zarysowały się dwie opinie. Jedni chcieli widzieć w głosowaniu spełnienie obowiązku wobec państwa i konsekwentnie żądali oznaczenia kary za uchylenie się od głosowania, kary, która ewentualnie mogłaby być zamienioną na areszt. Natomiast większość stanęła na stanowisku, że przynus wyborczy wciągnąłby do wyborów ludzi apolitycznych, obojętnych na sprawy państwowe, co w najlepszym razie nie zmieniliby wyniku wyborów, których rezultat przecież musimy uważać za głos opinii ludowej.

Ta ostatnia opinja zwyciężyła, to też po dłuższej dyskusji przynus wyborczy odrzucono.

10 posiedzenie Rady Stanu rozpoczęło się odczytaniem listu p. Blyskosza o uwolnieniu go z więzienia.

List p. Blyskosza.

Biała, 25 lipca 1918 r.

Dzisiaj o godz. 3-iej po południu zostałem wypuszczonej na wolność z więzienia. Proszę o łaskawe złożenie „Bóg wielki zapłać“ Wysokiej Radzie Stanu, że była łaskawą bronić mnie i wydobyć z więzienia.

Zyczę Wysokiej Radzie Stanu powodzenia w pracach.

Pozostaję z głębokim szacunkiem

J. Blykosz.

Szkola główna gospodarstwa wiejskiego.

Od dnia 1 października r. b. wyższa szkoła rolnicza staje się szkołą państwową, pod zarządem ministerjum oświaty i nasywać się będzie szkołą główną gospodarstwa wiejskiego. W roku przyszłym otwarte będą wydziały: rolniczy i leśny, przytem wydział rolniczy stanowić będzie dalszy ciąg wyższej szkoły rolniczej.

Przeciwno mobilizacji polaków w Rosji.

Mał zaufania Najdosłojniejszej Rady Regencyjnej w Moskwie wystosował do Komisarjatu spraw zagranicznych Republiki Rosyjskiej, jak donosi „Swoboda Rossiji“, następującą notę:

„Dekret Rady Ludowych Komisarzy ogłosił mobilizację. Niektóre organy Rady w wykonaniu tego dekretu stosują go również do obywateli polskich.

Z powodu, że obecne państwo polskie w żadnym państwowo-prawnym stosunku z Rosją nie pozostaje i wobec tego, że obywatele Królestwa Polskiego posiadani do wypełnienia służby wojskowej w Rosji być nie mogą, proszę najuprzejmiej Pana Komisarza Ludowego o wydanie odpowiedniego zarządzenia, aby wykonawcze organy mobilizacyjne nie stosowały dekretu mobilizacyjnego do polskich obywateli i ażeby ci z posród nich, którzy już zostali do armji zaliczeni, niezwłocznie byli uwolnieni.

Przedstawiciel Rady Regencyjnej Królestwa Polskiego A. Lednicki.

Zjazd księgarzy.

Wyznaczony na d. 4 i 5 sierpnia w Lublinie zjazd księgarzy polskich zapowiada się bardzo dobrze.

Zgłoszono cały szereg referatów z najważniejszych dziedzin życia księgarskiego. Zadeklarowano przybycie na zjazd do tychczas około 100 księgarzy, co wobec ogólnej ilości 500—600 księgarzy we wszystkich 3 dzielnicach, jest cyfrą pokazną.

Wiadomo już, że przybędą na zjazd najwrażliwsze na potrzeby kulturalne jednostki z posród księgarstwa jednolitego.

Język litewski.

Z Kowna donoszą do „Momentu“: „Z rozporządzenia głównego dowódcy „Obostu“ od 5 b. m. dozwolony jest język litewski w korespondencji z litewską Radą Krajową.“

POZNAŃ działwie częstochowskiej.

Najstarsza Piasłów dzielnica przesyła działwie podjasnogórskiej 2000 marek. Akt ten jest tylko drobną częścią działalności dobroczynnej, jaką stworzyło u siebie społeczeństwo poznańskie, pragnąc ratować braci Królestwa Kongresowego. Akcja ta, zakrojona na potężną miarę, objęła wszystkie warstwy i stany, pobudziła do ofiarności związki i stowarzyszenia polskie; dzisiaj płynie ona szerokim korytem, stwarzając niesbytnie jaką pomoc dla Głównej Rady Opiekuńczej. Za to Poznaniowi cześć i podzięką miljonów braci polskiej na ziemi naszej!!!

Ostatni Zjazd towarzystw dobroczynnych w Warszawie dał mi możność zetknięcia się z jednym z najczynniejszych członków Komitetu pomocy dla ofiar wojny w Poznaniu p. Brownfordem. Działacz nie przeciętnej miary, odczuwający żywo aktualne potrzeby naszego narodu i rozpaczliwe położenie moralne społeczeństwa, wnikaający w nasze biedy i nędzę, a szczególnie wyczuwający potrzebę ratowania młodego pokolenia. Widziałem na jego twarzy żywe współczucie, gdy m kreślił obrazki warunków, w których się chowa dziecko naszych anteryn i poddasy. Rozumiał, że w zbiedzonem i osłabionem narodzie, należy w pierwszym rzędzie ratować podstawę przyszości naszej — dziecko, dając mu podwójną pomoc: materialną, przez podniesienie zdrowotności i odpowiednie odżywianie i moralną przez naukę w szkole polskiej i katolickiej. — Zrozumiał, że i nasze miasto w szeregu innych środowisk przemysłowych domaga się największych zasilków pieniężnych, że nasza działwa potrzebuje wazechstronnej opieki i pomocy.

Zdumienie go ogarnęło, gdy m przedstawił sprawozdania z kwest: Kościuszkowskiej „na śniadania dla dzieci“ (12,000 mk.), „na kolonje letnie“ (4000 mk.), „na bezdomne dzieci“ na „Samopomoc“ szkół średnich (4000) i „Ratujcie dzieci“ (około 13 tysięcy mk.), że i Częstochowa organizuje się w Samopomoc społeczną, że myśli o sobie, a szczególnie o losie młodego pokolenia.

Sprawozdanie z działalności Der. Pom. dla działwy szkolnej ujęło go tak dalece, że przestał nam w tych dniach 2000 marek na rzecz herbariarni, umożliwiając w ten sposób uruchomienie z początkiem roku szkolnego jedenastu placówek, dających głodnej działwie ranny posiłek.

W imieniu działwy biednej tu na pośrednictwem Gońca Częst. składam p. Brownfordowi i całemu Komitetowi w Poznaniu stokratnie „Bóg zapłać“.

Ks. W. Kneblewski.

Teatr „PARYSKI” **Dzisiaj w niedzielę 28. Ostatnie przedstawienie****OPERY WARSZAWSKIEJ** TEATRU WIELKIEGO**Pajace** **Żydówka** **FAUST**

prolog i VIOLETTA.

akt IV.

Akt II—IV.

UDZIAŁ BIORA SOLIŚCI: p. p. Julja Mechówna Matylda Frenklówna p. p. Adam Dobosz
Tadeusz Wierzbicki Władysław Książkiewicz.

Akompanjator Teodor Ryder.

Ceny miejsc zwykłe.

Początek o godz. 8 m. 15 wlezerem.

KRONIKA.**Z Jasnej Góry.**

Chór bawiącego obecnie w Częstochowie zespołu Opery Warszawskiej wykona dzisiaj na Jasnej Górze o godz. 8 i pół rano w kaplicy N. Marii Panny podczas mszy św. odprawionej przez O. Przeora odpowiednio pienia religijne.

Osobiste.

Na konsekrację nowego biskupa ks. Łozińskiego w Warszawie, która odbędzie się dziś w katedrze św. Jana, wyjechał kolega nowego biskupa, ks. kan. M. Ciesielski.

Ogólne zebranie Tow. Dobroczyńców dla Chrześcijan.

Dzisiaj w niedzielę 28 b. m. o godz. 8 i pół po poł. w gmachu własnym przy ul. Staszica odbędzie się ogólne zebranie Tow. Dobroczyńców dla Chrześcijan.

W razie nieprzybycia dostatecznej liczby członków w pierwszym terminie zebranie odbędzie się nieodwołalnie w drugim terminie tegoż dnia o g. 4 po poł. bez względu na ilość przybyłych członków.

Zebranie właśc. nieruchomości.

Dzisiaj w niedzielę 28 bm. o g. 3 po poł. w lokalu własnym przy ul. Panny Marii № 49, odbędzie się kwartalne zebranie Stow. właścicieli nieruchomości.

Do weteranów 1863 r.

Magistrat m. Częstochowy zwraca się z prośbą do wszystkich uczestników powstania 1863 roku, zamieszkujących w mieście Częstochowie o zgłaszanie się do V wydziału Magistratu w godzinach zajęć biurowych dla podania wiadomości według poniższych zaapytań:

- 1) Imię i nazwisko?
- 2) Wiek?
- 3) Udział w powstaniu? (w zajęciach organizacyjnych, w oddziałach powstańców, nazwiska dowódców, miejsca potyczek i bitew, miejsce aresztowania).
- 4) Dalsze losy? (wyrok, miejsce i rodzaj zesłania, powrót).
- 5) Nazwiska kolegów i współuczestników żyjących?
- 6) Obecne miejsce zamieszkania oraz zajęcie?
- 7) Stan materialny?

W razie niemożności osobistego stawienia, o piśmie składanie odpowiedzi na pytania, w ciągu 14-to dniowego terminu.

Wiadomości tych żąda ministerjum zdrowia publicznego, opieki społecznej i ochrony pracy.

Dwa wieczory wyjątków operowych.

W sobotę i w niedzielę w teatrze paryskim odbędą się dwa wieczory, poświęcone wyjątkom z oper w wykonaniu solistów opery warszawskiej. Będą to właściwie dwa wielkie koncerty a raczej wieczory arii, duetów, tercetów, kwartetów z oper najbardziej lubianych.

Dla lubowników splewu miłą atrakcją będzie wysłuchanie pięknych pereł natchnienia twórcy i pieśniarza naszego St. Moniuszki: dumki—„Szumiały jody” z Halki w wykonaniu tenora p. Dobosza, arii Janusza z Halki w wykonaniu p. Książkiewicza—barytonisty etc. piękną też rzeczą będzie tercet—„Cichy domek” ze Straszego dworu—Moniuszki, w wykonaniu pp. Dobosza, Wierzbickiego i Książkiewicza, duettino Hanny i Jadwigi pp. Miechowna i Frenklówna. Pieśń Skoluby odpiewa p. Wierzbicki, zaś arję z kurantem — p. Dobosz, duet Stefana ze Zbigniewem — pp.

Dobosz i Wierzbicki, zaś kwartet Hanny, Jadwigi, Stefana i Zbigniewa pp. Mechówna, Frenklówna, Dobosz i Wierzbicki. Oto przedniejsze perły pieśniarza dwóch najlubniejszych oper polskich: Halki i Straszego Dworu.

W niedzielę zaś ciż sami wykonawcy odpiewają cały szereg wyjątków z następujących oper: z Pajaców—Leoncavalla, z Violetty—Verdiego, z Trubadura—Verdiego, z Carmen—Bizeta, z Fausta—Gounoda, z Don Juana—Mozarta, Tanhausera—Wagnera, Żydówki—Halevy'ego, oraz Rigoletto—Verdiego. Program rzeczywiście bardzo obfity i urozmaicony, a choćby ze względu na zapoznanie się z literaturą operowo—piśnianą—godnym jest wystuchania. Do najpiękniejszych należą: prolog z Pajaców i arija Pajaca, Arija z Violetty, Arija Walentego z Fausta, Arija z klejnotami z Fausta, pieśń do gwiazdy z Tanhausera, „Rachelo—kiedy Pan” z Żydówki i wiele innych arii duetów, tercetów i kwartetów, w wykonaniu artystów opery warszawskiej, cieszących się wielkim uznaniem i popularnością w Warszawie. b—mol.

Zapisy w szkołach elementarnych.

Zapisy do szkół elementarnych trwać będą od dnia 19 do 24 sierpnia w godzinach od 9 do 12 w następujących punktach: 1) ulica P. Marii № 56. 2) ul. św. Barbary № 36. 3) ulica Krakowska № 16. 4) ulica Krakowska № 15. 5) Zawodzie — szkoła, 6) Ostatni Grosz—szkoła i Krakowska № 24.

Przytułek dla starców.

Rada Opiekująca miejscowa w Kłobucku utrzymuje przytułek dla starców. Liczba pensjonarzy wynosi przeciętnie 12 osób.

Z działalności R. O. P.

Dzięki uprzejmości p. Gasierowskiego kierownika biura R. O. P. w Częstochowie mieliśmy możność przejrzania sprawozdania z działalności R. O. P. za 1917 rok. I tak między innymi ważniejszymi pozycjami czytamy, iż R. O. P. w roku sprawozdawczym utrzymywała 50 ochron w tym 6 szkół elementarnych do których w ostatnim miesiącu uczęszczało 1984 dzieci. Dalej ogólny obrót w 1917 r. R. O. P. wynosił 135, 161 mk. 37 fen. W Wyczerpach zaś Górnych i Dolnych, oraz we Wrzosowej dzielnicom w ochronach wydawano śniadania składające się z chleba i mleka bądź z zupy, ogólna liczba, których dosięgła 26,700 porcji.

Zważywszy, że R. O. ciągle walczy z brakiem funduszy i że to cośmy podali jest zaledwie małą częścią działalności R. O. musimy przyznać, iż praca jej rzeczywiście jest owocna i potrzebna.

Zebranie kolejarzy drogi Herbsko-Kieleckiej.

Dzisiaj w niedzielę 28 lipca r. b. o godz. 8 po poł. odbędzie się zebranie b. kolejarzy Dr. Herbsko-Kieleckiej w celu omówienia sposobów otrzymania zaległych pensji od zarządu drogi.

Choroba hiszpańska u nas.

Zdarzyły się wypadki influenzy (choroby hiszpańskiej) w Częstochowie. Choroba ma przeważnie przebieg łagodny.

Zwrot kolejki Sulejowskiej właścicielom.

Z kół miarodajnych informuje piotrkowski „Dziennik Narodowy”, że c. k. zarząd wojskowy postanowił oddać kolejki Sulejowską jej właścicielom, tj. towarzystwu akcyjnemu z bar. Taubem na czele.

Początek na wsi.

Zarządy kółek rolniczych zwróciły się do odnośnych władz o poz-

wolenie sprzedaży marek pocztowych i pocztówek i odsyłania składanej korespondencji do najbliższej stacji pocztowej.

Zmiana w aurze.

W sobotę po południu, po paru dniach pogodnych, przeszła nad naszym miastem burza z piorunami, zlewając ulice potokami deszczu.

Nowy chleb.

Pojawił się w handlu chleb (razowiec) z nowej maki w cenie za 1 funt mk. 1 fen. 50. Pomimo razowej maki jest stosunkowo biały i smaczny.

Podwyższenie taryfy na koleje Opatówek-Turek.

Według „Deutsche Warschau Ztg.” opłaty na koleje Opatówek-Turek zostaną z dniem 1 sierpnia 1918 r. podwyższone.

Zebranie Tow. Rolniczego.

We wtorek d. 6 sierpnia o godz. 1 po poł. odbędzie się w pawiloniku małym na półkach doświadczalnych miesięczne zebranie Towarzystwa Rolniczego.

Z „Paryskiego”.

W teatrze „Paryskim” demonstrowany jest od niedzieli wspaniały dramat w 5-ciu aktach p. t. „Rozbitki”. Program dopełnią „Kolejka marek” zdjęcie z natury.

Z „Odeonu”.

Dzisiaj jeszcze w teatrze „Odeon” demonstrowana będzie jedna z lepszych komedjofars p. t. „Ach te nożki” w roli głównej Henny Porten. Nad program ciekawe zdjęcia z fabryki granatów ręcznych.

Z teatru „Ludowego”.

Amatorzy teatru „Ludowego” odegrają dzisiaj w niedzielę komedję w 4 aktach iscenizowaną z powieści H. Sienkiewicza „Pan Weloodyjowski” p. t. „Hajduzek”. Ceny miejsc od 60 fen. do 2 mk.

Znaczna kradzież.

W tych dniach p. Piotrowskiej, samoszałkiej przy ul. Kamienic Nr. 8 skradziono z pola 2 wozy żyta.

Wiadomości z okolic Częstochowy.

Koresp. wł. „Gońca Częstoch.”

Z BŁACHOWI.

Dnia 21 bm. odbyło się tu przedstawienie amatorskie na rzecz miejscowej ochrony, urządzone staraniem miejscowej inteligencji z ks. Kubowiczem na czele.

W sympatycznej salce Tow. „Rolnik” amatorzy odegrali dwie jednoaktówki: „Błk mojej żony” i „Gwiazdka błysnęła”. Obydwo sztuki wypadły b. dobrze. Zespół grających na specjalne wyróżnienie zasługują pp. K. Chochołówna i Górka.

Ale i tutaj wkraśli się dysonans. Sprawy prywatne starym (choć niekoniecznie miłym) zwyczajem wtargnęły do spraw publicznych.

Na szczęście tym sterom zbrakło sil na przeprowadzenie tego planu, i publiczność na przedstawienie przysła. Ale pewien skutek odniesiono. Zamiast zjednoczenia na gruncie spraw dobra publicznego znowu rozdwojenie.

Ambicjom stało się zadość (choć niezupełnie), ale piękny cel wzbogacenia funduszy miejscowej ochronyi stracił na tem najbardziej.

Za wytrwałost w przykryej i trudnej, ale zbożnej pracy—inicjatorom przedstawienia i amatorom z p. Górską na czele należy się uznanie i gorąca wdzięczność. t. p.

LIPIE.

Dzisiaj w niedzielę d. 28 b. m., odbędzie się tutaj zabawa ludowa, dochód z której przeznaczony jest na korzyść miejscowej Straży Ogniowej.

Tkaniny z papieru.

Przewidując, iż wobec przedłużającej się wojny grozić może naszym instytucjom miejskim i ubogiej ludności miasta brak wszelkiego rodzaju tkanin, zarząd warsztatów pracy im. ks. Z. Lubomirskiego podjął już od roku starania, w celu uzyskania prawa na wprowadzenie maszyn do fabrykacji tkanin papierowych oraz przeprowadził próby doświadczalne i praktyczne nad temi tkaninami.

W obu kierunkach osiągnięto bardzo pomyślne wyniki, gdyż maszyn, dzięki staraniom naszych władz państwowych i municyjalnych, są już w drodze do Warszawy; dokonywane z s. na ręcznych warsztatach próby pozwoliły zdobyć konieczne doświadczenie, a nawet dostarczyć instytucjom miejskim kilku tysięcy metrów tkanin papierowych.

Miejska fabryka tkanin z papieru zostanie zatem powołana do życia w niedalekiej przyszłości. Surowców dostarczą nasze lasy, które, po odpowiedniej przerobce, dają wiókno drzewne, czyli cellulozę. Włocławska fabryka cellulzy produkuje swoją zbywa papierniom, których wyroby są zakupowane do fabrykacji tkanin papierowych. Maszyny, potrzebne do fabrykacji, składają się z 3 zasadniczych typów: maszyny do krajania papieru na rolki, do zwijania rolek na przędzę i tkackie, dwie ostatnie kategorie maszyn znajdują się w kraju, po przemysle włókiennym, maszyna zaś do krajania, zakupiona w Chemnitz, jest już w drodze.

Wyroby z tkanin przędzy papierowej mają niezmiernie rozległe zastosowanie jako artykuł zastępczy we wszelkich dziedzinach życia gospodarczego, a mianowicie: senniki, worki, przcieradła, ręczniki, fartuchy, materiały na bluzy, ubrania robotnicze, dziecięce, pokrycia na meble, rolety, dywany, chodniki, obrusy, pończochy, skarpetki, trykotażę, szelki i t. d.; z impregnowanej tkaniny robić można: chomonta, sznury, plandeki nieprzemakalne, kubelki do wody. Przy osnowie papierowej a wątku z przędzy prawdziwej można wyrabiać koldry bajowe, materiały na ubrania itp.

Trwałość tkanin jest przede wszystkim zależna od gatunku papieru, od umiejętnego skręcaenia nici oraz od szeregu technicznych wskazań, nabytych drogą doświadczenia i studiów. Wbrew utartemu mniemaniu tkaniny papierowe piorą się znakomicie, nie tylko w zimnej lecz nawet i w gorącej wodzie. Z tego względu również po wojnie tkaniny papierowe i w wielu wypadkach będą uzupełniały braki wyrobów włókiennych.

Udział miasta w projekcie kontraktu, przewidujący prowadzenie fabryki na zasadach administracji poręczającej, miasto otrzyma gwarancję hipoteczną, jako zabezpieczenie wyłożonego kapitału i jest właścicielem maszyn oraz całego ruchomego inwentarza w razie rozwiązania umowy.

Z Warszawy.

Nagrodzeni studenci.

Niedawno ministerstwo skarbu ogłosiło konkurs dla uczestników seminarjum ekonomicznego w uniwersytecie pozostającym pod kierunkiem prof. Kostaneckiego i Strasburgera.

Tematem pracy konkursowej miały być podatki konsumcyjne.

W tych dniach konkurs rozstrzygnięto przyznając jedną pierwszą nagrodę, dwie drugie i dwie trzecie.

Nagrody I-szą w sumie 250 marek otrzymał p. Stefan Lenartowicz za pracę „podatek od zapalek”, nagrody II po mk. 200 pp. Antoni Rzeszotarski za pracę „podatek tytoniu” i Marjan Weinberg „podatek od samochodów, ekipaży i służby domowej”, nagrody III wreszcie, po 150 mk. pp.: Bogakowski za pracę „podatek od sacharyny” i Pstrokoński za pracę „podatek od sztucznych win i wód mineralnych”.

Rozmaitości.

Wymiana żywności.

Do Kijowa przybyła delegacja północnej Rosji w celu nawiązania wymiany środków żywności z Ukrainy na produkty wytwórczości rosyjskiej.

Konfiskata znoszonego obuwia i starej skóry.

„Urząd państwowy dla obuwia” ogłasza w „Reichsanzeigerze” konfiskatę znoszonego obuwia, nie używanych już piłek nożnych, kubków do kostek, torb i tek szkolnych, póższorków, fartuchów skórzanych, portfelów, tek do aktów, pasów, rzemieni wszelkiego rodzaju, z wyjątkiem pasów transmisyjnych.

„Fortuna służy wszystkim z kolei, Choć ci się dłuży nie trać nadziei”.

NAJWIĘKSZE SZANSE POLSKA KRAJOWA LOTERJA KLASYCZNA R. G. O.

suma wygranych **6.440.000**
wielka wygrana **500.000** marek
Ciągnięcie I-jej klasy
10-go i 12-go Sierpnia 1918 r.
Bilety do nabycia
u K. Krakowieckiego
Skład Win ul. Panny Marji 24.
Tamże wypłaca się wygrane Loterii
R. G. O. 0217-

DRUKARNIA F. D. Wilkoszewskiego

w CZĘSTOCHOWIE,
ul. PANNY MARYI Nr. 38.

WYKONYWA:

AFISZE, PROGRAMY, KWITARJUSZE, TABELE, PAPIERY LISTOWE, KOPERTY, RACHUNKI, ZAWIADOMIENIA ŚLUBNE, LISTY ZAŁOBNE, KLEPSYDRY, CYRKULARZE, USTAWY, SPRAWOZDANIA, DYPLOMY, BROSZURY, DZIEŁA, KSIĄZKI DO NABOŻENSTWA, BILETY WIZYTOWE, ORAZ WSELKIE DUKI DLA INSTYTUCJI PAŃSTWOWYCH SPOŁECZNYCH I PRYWATNYCH.

WYKONANIE STARANNE. — CENY PRZYSTĘPNE.

Teatr „LUDOWY“

ul. Krakowska № 13.

W Niedzielę dnia 28 lipca r. b.
amatorzy odegrają:
komedię w 4-ch aktach

HAJDUCZEK

podług powieści Henryka Sienkiewicza,
scenizowana przez J. Popławskiego

Orkiestra własna.

Ceny miejsc od 60 fen. do 2 marek.

Początek o godzinie 6 po południu,
koniec o 9¹⁵, wieczorem.

Bilety nabywać można przy kasie od
godziny 3-ciej po południu.

Dr. T. Heryng ordynuje w Ciechocinku

Stanisław Rumszewicz

adwokat przyłągły
w Częstochowie ul. Piękna № 7
parter front (obok sądu pokoju
1-go okręgu)
Przyjmuje od 9-ej do 9 i pół rano
i od 2-ej do 5-ej po południu.

Ważność kuponów.

- W tygodniu od 29-go lipca do 3-go Sierpnia r. b. obowiązują następujące kupony:
- karty żywnościowej serji F.
 - 9. „ 2. pud. zapalek „ 22 fen.
 - 10. „ 1/2 funta kaszy jaglanej „ 70 „
 - „ „ 1/2 funta kaszy tatarskiej „ 70 „
 - 11. „ 1/2 funta kawy słodowej „ 1.20 „
 - 12. „ 1 fut herbaty „ 1.45 „
 - Karty rodzinnej serji „C“
 - „ VIII „ 1/2 funta masła „ 1.90 „
 - „ XI „ 1 funt grochu „ 90 „
 - „ XII „ 1/2 korca pospółki „ 90 „
 - „ XIII 3 pudy drzewa ciętego z pieńków lub korzeni.
 - „ XV „ 1/2 funta cykorii „ 60 fen.
 - „ XVI „ 500 gramów proszku mydlanego „ za mk. 1.25 fen
 - „ XVII „ 1 funt kaszy perłowej „ 135 „
 - „ XVIII „ 1 bochenek chleba razowego. 4 funt

Biuro Prób i Porad Prawnych

M. SCHONZFELD

przeniesione zostało z ul. Pięknej 5 na ul. P. Marji 6 (dom p. Weksleraj) - piętro od frontu. Otwarte codziennie od 9-1 i od 3-7.

ZAWIADOMIENIE PRACOWNIA GORSETÓW

POD F.

„JÓZEFA“

przeniesioną została od 1-go lipca z ulicy Szkolnej na ul. Panny Marji Nr. 54 dom p. Dębakiej

Dom drewniany do rozebrania s placu przy ul. Krakowskiej 26 do sprzedania Wiad. Krakowska Nr. 48 Żeleziński 818-

Do sprzedania Kamionka kamienia wapiennego i żeleziaka brukowego przy ulicy św. Barbary, morg 5 1/2, z wyjazdem na ulicę św. Barbary i 7 Kamienic. Wiad. u Dietricha ul. Ogrodowa Nr. 22 m. 23 między 1-3 godz. p. poł. 821-

Do sprzedania wóz parokony używany Rynek Wieluński Nr. 44 u żowala 822

Zginął kwit lombardu Tow. Poł.-Oszczędn. Nr. 35468 823-

Restauracja W. Koniecznego

w Częstochowie ul. P. Marji Nr. 19
Poleca znane z dobrego smaku obiady i jedzenia na porcję; ceny w abonamencie niższe. Piwo doskonałe z beczki. 670-

Zaraz potrzebna sdomakrawcowa ul. Hubertowska Nr. 27 Allertowa od 2-giej do 3-ciej 811-

Biuro elektrotechniczne H. Jarecki Częstochowa ul. Kościuszki 19 Urządzenie instalacji elektrycznych Przedstawicielstwa pierwszorzędnego zagranicznych fabryk wyrobów elektrycznych, 807-

Planino Schrödera do sprzedania ul. p. Marji 55 m. 14, obciąż. można od god. 2-4-jej p. południu 809-

Obus białe nowy fabryki Moskiewskiej do sprzedania ul. P. Marji Nr. 42 w podwórzu 812-

Przystąpię do spółki s kapitałem 10,000 Oferuję Goniec Częstochowski L. B. 801-

Sprzedam kosę gramofon i palto ul. Stara 18

Zgubiono kwit lombardu kasy Poł.-Oszczędnos Nr. 41711 826-

Poszukuje się kupna kilkunastu morgów gruntu s budynkami lub dzierżawy małego folwarku blisko Częstochowy oferty pod kupno proszę składać w Adm. „Gońca Częstochowskiego

LEKARZ-DENTYSTA

Michał Grejniec

ul. Panny Marji № 10.

Wymowienie zębów bez bólu. Plomby. Zęby sztuczne. Korony. Laboratorium zębów sztucznych.

codz. od 9-1 i 3-7 wieczorem.
Ceny bardzo przystępne.

LEKARZ-DENTYSTA

Artur Broniatowski

w Częstochowie ul. Panny Marji № 8.

Leczenie, plomby, wymowienie zębów bez bólu. Laboratorium zębów sztucznych

Przyjmuje od 9-1 i 3-7 wiecz.

Ceny bardzo przystępne.

DOKTOR

Paweł Broniatowski

w CZĘSTOCHOWIE

ul. Panny Marji № 21.

Choreby skórne weneryczne

i drog moczowych.

Ordynuje: od 9-12 rano i od 4-7 p.p.

Panie od 12-1 po południu. 807-

Teatr „**PARYSKI**” ul. Panny Marji № 19 ||

Program od Soboty 27-go
i dni następnych.

ROZBITKI

Wspaniały dramat życiowy w 5-ciu aktach ze słynną z gry i urody Ellen Rychter w roli głównej

Nad program: „Kolekcja Marek” (Zdjęcie z natury.)

Muzyka: Sekstet Artystyczny pod Dyrekcją p. Czesława Zaka.
Słuchacza Konserwatorium Warszawskiego.

CENY MIEJSC Z W Y K Ł E.
— Szczegóły w programach —

Dla dzieci wejście wzbronione.
Bufet cukierniowy przy teatrze.

Teatr „**ODEON**” ul. Panny Marji № 27.

Program od czwartku 25
do niedziel 28 Lipca.

SENSACJA! TYLKO 4 DNI! SENSACJA!

Ach te nóżki!...

Wspaniała, pikantna komedjo-farsa w 6-ciu aktach, z uroczą HENNY PORTEN w roli hrabiny MARLENE.

Nad program: Granaty ręczne (zdjęcia z natury.)

U W A G A: Od poniedziałku 29 Lipca, z powodu odnawiania widowni, Teatr Odeon będzie przez kilka dni zamknięty

Orkiestra koncertowa pod kierunkiem AL. SALZBERGA. — — — Bufet cukierniowy przy teatrze
Dla młodzieży wejście wzbronione — — — Ceny miejsc zwykłe, — — — Szczegóły w afiszach i programach.

NEO-FOSFATYNA

wyrobu apteki L. KLIMPLA i Ski

Jedyny doskonały
pokarm
lekkostrawny.

Ż a d a ć
tylko
z s o w ą.

Stosuje się: Dla niemowląt, zwłaszcza w okresie ząbkowania; dla dzieci; dla osób karmiących; dla osłabionych i rekonwalescentów.

Do nabycia w aptekach i składach aptecznych. 0165—

Dr. Stefan Kościuszki

SPECJALISTA CHOROÓB KOBIEC. CH
przeprowadził się na ul. Kościuszki Nr. 16
przyjmuje do 10 rano i od 4-6 p. p.

Dr. P. SZANIAWSKI

powrócił 733—
przyjmuje ul. Kościuszki nr. 17 Choro-
by dziecięce wewnętrzne
do 10 r. i od 4-6j do 6-6j po południu.

ŚWIERZBĘ „MAŚC P-RA HEBDY”

Szybko mydlna

w stołkach na 1-3-12 osób. Nie plami bielizny,
ma przyjemny zapach. Dla zwierząt po 1/2, i 1 K o

„EKWOL HEBDY”

0193—

i
parch

Żądać wszędzie. Reprezentacja Tow. Akc. Fr. Karpiński w Warszawie Elekoralna 35, Częstochowa — K. Rompański

DOKTOR L. Wasilewski

powrócił
Choroby wewnętrzne, kobiece i dziecięce
ul. Panny Marji Nr. 20
Przyjmuje od 9-11-tej rano
i od 4-6 po poł.

ŚWIERZBĘ

nawet zadawnioną i z bolesnymi strupami
pryszcze, męczące swędzenie leczy radykalnie,
bezwonny „Krem od świerzby” wy-
robu apteki Ed. Lipińskiego. Warszawa —
Mokotów. Sprzedaż w aptekach i składach
aptecz. Częstochowskich i okolicznych. 0177

Doktor Okuszeko

przeprowadził się Szkolna 6.
Przyjmować będzie od 1-go Sierpnia
w godz. od 4-6-jej. 716—

DOKTOR Stefan Purski

przyjmuje codziennie od 9-11 i od 4-6 pp. Panie od 12-2
choroby skórne i weneryczne
Częstochowa ul. Piętna 5.
I-sze piętro. 754—

Lekarz weterynarii

T. Dobrowolski

udziela porad chorym zwierzętom i sto-
suje szczepienia ochronne przeciwko róż-
nym u zrody w godzinach od 9-1 w Ap-
tece W. P. Włosńskiego ul. Siedem
Kamienic.

Dobry zarobek! Zbieracie zioła, korzenie,
liście: jerynowe, jagdowe malinowe, poziom-
kowe i borówkowe informacji udziela i kupuje na
pudy przedstawiciel firmy ul. Kościuszki Nr. 39
m. 18 A. Löwenloff 810—

Do sprzedania dwie posesje Wiad. ul. Cienna
Nr. 33 815—

LABORATORIUM dla PRZEMYSŁU i
HANDLU Stow. Kupców Polskich w War-
szawie oddział w Częstochowie (Centralna 5 I p.)
przyjmuje przedmioty do analizy codziennie od
godz. 3-6j do 8-6j p. p. 0206—

Poszukuje dzierżawy gruntu blisko miasta ul.
p. Marji 39 stróż wskaże 817—

Pierwszy w Częstochowie chrześcijański skład
kupuje i sprzedaje różnego rodzaju meble, pia-
nna, maszyny do szycia i t. p. po cenach u-
wielokrotnionych, oraz poleca całkowicie umeblowa-
niące, sypialni, stołowych, i t. p. ul. Panny Marji
73. obok parku. 416—

Potrzebny stróż ulica Jasnogórska Nr. 24
893—

Redaktor i Wydawca F. D. Wilkozewski.

Odbito we własnych zakładach drukarskich „Gońca Częstochowskiego”